

Hr Lauri Hussar
Riigikogu

Teie: 06.05.2026 nr 2-3/15-539

Meie: 15.05.2026 nr 1-9/1879-2

Vastus Riigikogu liikme kirjalikule küsimusele

Austatud Riigikogu esimees

Edastasite vastamiseks Riigikogu liikme Raimond Kaljulaidi kirjaliku küsimuse asutusesiseseks kasutamiseks tunnistatud teabe kohta.

Täna Teid kirja eest. Jälitustegevus ning kontroll selle üle on kahtlemata tõsine ja oluline teema, kuna puudutab Eesti inimeste põhiõigusi ja -vabadusi. Seetõttu on igati tänuväärne, et sellele küsimusele tähelepanu pööratakse ja selle üle avalikku arutelu peetakse.

Kõigepealt taust. Olen ka varem öelnud, et kuna kuritegevus meie ümber muutub aina tehnoloogilisemaks ja keerukamaks, siis on mõisteta, et õiguskaitseasutused küsivad endale uusi tööriistu. Ent siin on oluline, et sõna „küsi“ ei asenduks sõnaga „võta“. Nii ongi oluline, millistel tingimustel saab nende tööriistade kasutamisele raamid meie seadusruum ehk seadusandja, milline on parlamentaarne ja kohtulik kontroll ning kas inimestel on kindlustunne, et politsei- ja julgeolekuasutused ei lähe oma tööriistade kasutamisel kaugemale, kui Eesti põhiseadusega meie inimestele antud vabadused lubavad.

Nimetan murettekitavaks kasvavat usaldamatust, mis vaatab avalikus ruumis vastu julgeoleku- ja politseiasutuste, aga ka prokuratuuri tegevusele. Saan aru: usaldust ei taasta üldsõnaline kinnitus, et „muretsemiseks pole põhjust“. Usaldust taastavad selged reeglid, politseinike tööriistade läbipaistev kasutamine ja teadmine, et igale rikkumisele reageeritakse kiiresti ja üheselt. Nii on küsimus selles, kuidas hoolitseda, et politsei tõhusus ja kodanike vabadused püsiks tasakaalus.

Üks vahend selleks on ka võimalikult paljude jälitustegevust puudutavate andmete avalikustamine. Siinkohal täna Riigikogu julgeolekuasutuste järelevalve erikomisjoni sisuliste arutelude eest, mis puudutavad ka jälitustegevuse erinevaid tahke.

Olen varasemalt selgitanud, et asutusesiseseks kasutamiseks olid materjalid, mille andsin komisjoni liikmetele turvaalal paberikandjal, mitte jälitustegevuse kokkuvõtavad andmed. Need on olnud avalikud ja on seda ka käesoleval juhul ning need on leitavad Justiits- ja Digiministeeriumi kodulehel.

Kinnitan veel kord üle, et komisjoni liikmetele jagatud paberkandjal materjalid – jälitustegevuse andmete kõrval ka teistel Siseministeeriumi tegevust käsitlevatel teemadel – on mõeldud asutusesiseseks kasutamiseks.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Igor Taro
siseminister